

Brobygning – en fælles opgave for dagpleje, vuggestue og børnehave i Næstved Kommune

NÆSTVED

Forord

Der er mange milepæle i de fleste menneskers liv, og overgang fra dagpleje/vuggestue til børnehave er derfor en stor begivenhed i mange børns og forældres liv. Derfor er det betydningsfuldt for barnet, at denne nye periode af livet får en god begyndelse. Langt de fleste oplever overgangen som noget positivt..

I Næstved kommunes sammenhængende Børne- og Unge politik er det beskrevet, at det er vigtigt at skabe gode muligheder for helhed og sammenhæng i de pædagogiske tilbud og overgang mellem disse.

Det er således vigtigt at skabe de bedst mulige betingelser for børnenes overgang fra dagpleje/vuggestue til børnehave, hvilket kan ske ved, at der etableres et tæt samarbejde mellem dagplejer/vuggestue og børnehave. Et sådan samarbejde fungerer allerede mange steder med stor succes.

Det handler om at gøre børnene trygge og bygge videre på de kompetencer, som barnet har erhvervet sig i dagplejen/vuggestuen.

Dette materiale omkring Brobygning – en fælles opgave, er politisk godkendt, og vi håber og forventer, at materialet vil inspirere medarbejderne og give ideer til at udvikle samarbejdet og kontinuiteten til gavn for børn, der er på vej til at erobre nye "verdener".

Næstved, den 6. maj 2013

Formand for børneudvalget
Søren Dysted

Arbejdsgruppen:

Ole Dittmann, leder af Dagplejen
Jacob Friis, Dagplejekonsulent
Lene Hansen, Dagplejer
Nanna Majvang, Dagplejer
Anja Rantzau, Leder Vuggestuen Hasselvang
Annette Heegaard Steen, Pædagog børnehaven Svalen
Pia Holgersen, Pædagog Daginstitutionen Digterhuset
Bente Bækvad Jensen, Teamchef Center for Dagtilbud
Eydna Gudmundsson, Pædagogisk konsulent Center for Dagtilbud

Ledelsesmæssig ansvarlig

Bente Bækvad

Forside billede med tilladelse fra Colorbox

Fotos "børn og broer" venligst fra "Larverne" i institutionen Sommerfugl, Næstved

Indhold

Forord	1
Indhold	2
Indledning	3
Brobygning en fælles opgave og det lovmæssige fundament	3
Samarbejde om overgang fra dagpleje/vuggestue til børnehave	3
Formålet med brobygning er:	3
Målet med brobygning er:	4
Værdier for arbejdet med børnene i Næstved Kommune	4
Minimum for brobygning i Næstved Kommune	5
A - Samarbejde mellem dagpleje eller vuggestue og børnehave	5
B. - Samarbejdet i praksis	5
C. - Indhold af overgangsmaterialer	5
D. - Generelle forventninger til barnet, som starter i børnehave:	5
Arbejdsredskabet:	5
Inspiration til materiale i brobygningen	6
Bilag	7

Indledning

Dette er en beskrivelse af Næstved Kommunes brobygning mellem dagpleje/vuggestue og børnehave, samt internt for overgang mellem vuggestue- og børnehavegruppe i integrerede institutioner. I resten af dette materiale beskrives dette under ét som "overgang fra dagpleje eller

vuggestue til børnehave". Der er taget udgangspunkt i lovgivningerne på området, eksisterende erfaringer omkring brobygning, Næstved Kommunes Sammenhængende Børne- og Ungepolitik og arbejds- og strategigrundlaget på dagtilbudsområdet.

Brobygning en fælles opgave og det lovmæssige fundament

Lovmæssigt reguleres både dagpleje, vuggestue og børnehave af dagtilbudsloven.

Overgangen fra dagpleje eller vuggestue til børnehave opleves af langt de fleste børn som noget positivt. En god start i børnehaven er vigtig for barnets trivsel og udvikling i børnehaven og resten af livet.

Når det alligevel er interessant at beskæftige sig med brobygning, skyldes det blandt andet, at der i nogle tilfælde tales om et kompetencetab hos børnene, når de begynder i børnehaven. Dette kompetencetab er ikke for bestandig. De fleste børn klarer denne overgang helt fint, men de børn, som er i udsatte positioner, er særlig sårbare.

Samarbejde om overgang fra dagpleje/vuggestue til børnehaven

Det har stor betydning, at dagplejere og pædagoger organiserer samarbejdet, så alle i fællesskab og sammen med forældrene agerer målrettet i forhold til barnets overgang fra dagpleje eller vuggestue til børnehaven.

Samarbejdet mellem dagplejeren/vuggestuepædagogen og forældrene i forhold til overgangen til børnehaven er grundlæggende for at skabe en god proces for både barn og forældre. Der skal derfor være fokus på, hvad både barn og forældre har brug for i denne periode, således at der sikres en god proces for alle parter. I nogle tilfælde er der behov for et udvidet forældresamarbejde for at kunne støtte barnet og familien yderligere i opstartsfasen.

Formålet med samarbejdet er, at de voksne, med hver deres udgangspunkt, kan hjælpe børnene med at skabe forbindelse mellem de forventninger, der er til dem som henholdsvis barn i en familie, som dagpleje- eller vuggestue- og børnehavebarn.

Læring er i et vist omfang forbundet med den konkrete sammenhæng, den udvikles i. Det betyder, at det, børnene har lært i dagplejen eller vuggestuen, er bundet til bestemte situationer og det praksisfællesskab, der er der. Barnet skal støttes i at bringe sin læring fra dagpleje eller vuggestue med over i børnehaven. Det er derfor vigtigt, at overgangen tilrettelægges, så barnet oplever, at de erfaringer, oplevelser, lege, viden og færdigheder, det har med sig fra dagpleje, vuggestue og familien, bliver anerkendt som værende vigtige og betydningsfulde i børnehaven.

Formålet med brobygning er:

- at skabe helhed og sammenhæng for barnet i overgangen mellem dagpleje/ vuggestue og børnehaven.
- at leve op til lovgivningen omkring brobygning på en måde, hvor der tages afsæt i et fælles minimumsniveau, og samtidig fastholdes muligheden for, at dagplejere, vuggestuer og børnehaver i de enkelte distrikter selv udbygger samarbejdet på en måde, som giver mening for familierne og medarbejderne. Samtidig vil minimumsniveauet sikre alle børn en overgang, hvor vidensdeling og respekt for børnenes baggrund bliver taget med ind i processen.

Målet med brobygning er:

- at give børnene den bedst mulige start ved overgangen fra dagpleje/vuggestue til børnehave.
- at give børnene kendskab til de nye rammer, samværsformer og voksne og derved opleve tryghed ved overgangen.
- at skabe en systematisk indholdsmæssig pædagogisk dialog mellem de to tilbud, for at give barnet de bedste betingelser for en god overgang, så barnets lærings- og udviklingsproces fortsætter.
- at dagplejerens eller vuggestuens arbejde med barnets udvikling og trivsel videreføres i børnehaven.
- at skabe tryghed hos forældrene.

Værdier for arbejdet med børnene i Næstved Kommune

Livsglæde
Ansvarlighed
Rummelighed og inklusion
Sundhed
Kompetencer
**Anerkendelse og
ressourceorientering**
Forpligtende fællesskab
Demokrati og dialog

De grundlæggende værdier er fundamentet for de metoder, som anvendes i alle dagtilbud. Der er ikke én rigtig måde at arbejde på, men der findes en bred vifte af metoder, som kan understøtte vores værdier. Værdierne siger noget om det syn, der er på mennesker i Næstved Kommune. Nedenstående værdier er politisk besluttet og fremgår af kommunens Børne- og ungepolitik, samt arbejds- og strategigrundlag. Det forventes, at alle medarbejdere er bekendt med og arbejder ud fra Børne- og ungepolitikken og arbejds- og strategigrundlaget i deres pædagogiske praksis.

Minimum for brobygning i Næstved Kommune

Nedenstående er det minimum, som dagplejere, vuggestuer og børnehaver skal gøre for at sikre en god brobygning. Ud fra nedenstående minimumsmodel skal dagplejere, vuggestue og børnehaver i de

enkelte distrikter i samarbejde beskrive, hvordan brobygningen udmøntes lokalt. Det står naturligvis dagplejere, vuggestuer og børnehaver frit for, i samarbejde, at gøre mere end det beskrevne.

A - Samarbejde mellem dagpleje eller vuggestue og børnehave

Afholdelse af minimum 1 årligt møde i de 4 distrikter, med deltagelse af dagplejekonsulenter og daginstitutionsledere med det formål at:

- sætte rammerne for, at personalet kan mødes og løse samarbejdsopgaven som beskrevet neden for
- evaluere samarbejdet

B. - Samarbejdet i praksis

- Etablering af lokale aftaler i forhold til samarbejde f.eks. indhold i besøg i børnehaven og genbesøg i dagplejen eller vuggestuen
- Overlevering af børn mellem dagplejeren/vuggestuen ved besøg i børnehaven, eller som minimum i en telefonsamtale fra dagplejeren/vuggestuen, gennem brug af overgangsmateriale og dialog om barnets udvikling og trivsel. Overleveringen tager udgangspunkt i bilaget "Generelle forventninger til barnet, som starter i børnehaven". Der er særligt fokus på børn i udsatte positioner.
- Drøftelse af den viden, der fremgår af overgangsmaterialet, som dagplejeren / vuggestuen udarbejder på det enkelte barn, og hvordan denne viden kan videreføres i børnehaven.

- Overlevering af handleplaner i forhold til børn, hvis barnet ved 3 års sprogvurderingen er indplaceret i fokuseret eller særlig indsats. Sprogvurderingen laves i dagplejen eller vuggestuen, hvis barnet fylder 3 år, mens det går der. Hvis barnet er flersproget, skal handleplanen tage udgangspunkt i, hvordan barnets sproglige udvikling på alle sprog understøttes i praksis i samarbejde med forældre og sprogvejledere.
- Der afholdes en samtale/eller skabes en dialog med forældrene, om "den gode overgang" for forældre og barn, herunder overdragelse af overgangsmateriale og relevante fornødne oplysninger til børnehaven. Forældrene underskriver i denne forbindelse en samtykkeerklæring, når der er tale om overgang fra et tilbud til et andet.

C. - Indhold af overgangsmaterialer

Indholdet af overgangsmaterialet udarbejdes ud fra et anerkendende barnesyn, hvilket betyder, at der med udgangspunkt i barnets ressourcer beskrives det, som barnet kan og

der tilføjes, hvad barnet har brug for hjælp og støtte til. Materialet har til formål at støtte beskrivelsen af barnets udvikling og gøre overgangen så god som mulig for barnet.

D. - Generelle forventninger til barnet, som starter i børnehave:

Næstved Kommune har udarbejdet en fælles læreplan, som dagtilbuddene kan gøre brug af. Læreplanen er inddelt fra 6-18 mdr., 18-36 mdr., 3-4 år, 4-5 år og 5-6 år. Der er med andre ord også her, et godt afsæt for en

fælles forståelse af niveauet i overgangen mellem dagpleje/vuggestue og børnehave, som kan danne afsæt for en beskrivelse af barnet i overgangen.

Arbejdsredskabet:

"Generelle forventninger til barnet, som starter i børnehave"

Arbejdsredskabet er opbygget på baggrund af dagtilbuddenes læreplanstemaer. Heri beskrives hvilke overvejelser, der kan indgå i forhold til, hvad et barn skal kunne for at være klar til børnehaven. Dette arbejdsredskab anvender dagplejeren-/vuggestuen i overvejelserne om og arbejdet

med barnets udvikling. Arbejdsredskabet danner desuden baggrund for dagplejeren/vuggestuens overlevering af barnet til børnehaven. Arbejdsredskabet findes som bilag til dette Brobygningsmateriale, på Dagplejens hjemmeside, samt i "Håndbog for dagtilbud" på ERNA Næstved kommunes intranet.

Inspiration til materiale i brobygningen

“Her er jeg”

Kan bruges som inspiration til en overgangsbog fra dagplejeren eller vuggestuen. Bogen følger med barnet i børnehaven. Den klæder personalet på til at tage godt imod barnet i børnehaven. Bogen kan anvendes til, at skabe trykthed for barnet i overgangen, via de ting den indeholder. Bogen kan bruges i det sprogpædagogiske arbejde, som støtte til dialogen med barnet

“Bogen om din børnehave”

Kan bruges som inspiration til en overgangsbog fra børnehaven til det startende barn. Bogen udleveres til barnet af dagplejer eller i vuggestuen. Bogen er rettet mod barnet og beskriver den børnehave barnet skal starte i med fotos og på en lettilgængelig måde. Bogen er tænkt til at “læse” sammen med barnet, så den danner udgangspunkt for samtaler med barnet, om det nye der skal ske. Bogen er barnets og kan anvendes både i dagplejen og i hjemmet. Børnehaven udarbejder overgangsbogen for deres institution. Overgangsbogen lægges på børnehavens hjemmeside, hvor dagplejer/vuggestue henter den og udleverer den til det kommende børnehavebarn og familie. Inspiration/skabelon til bogen findes i “Håndbog for dagtilbud” på ERNA Næstved kommunes intranet.

“Her er vi”

Kan bruges som velkomstpjece fra børnehaven til forældrene. Pjecen indeholder ud over faktaoplysninger til forældrene om den børnehave barnet skal starte i, børnehavens forventninger til forældrene, samt inspiration til informationer, det vil være gavnligt for børnehaven at kende til i forbindelse med barnets start i børnehaven.

omkring det kendte og det nye. Flersprogede børn i hjemmet støttes yderligere på modersmålet.

Dagplejeren/vuggestuen udarbejder overgangsbogen, som overleveres til børnehaven, i forbindelse med besøg eller opstart i børnehaven. Inspiration/skabelon til bogen findes på Dagplejens hjemmeside.

Børnehaven udarbejder velkomstpjecen, som udleveres til forældrene ved besøg, inden barnet starter. Pjecen lægges på institutionens hjemmeside.

Inspiration/skabelon til pjecen findes i “Håndbog for dagtilbud” på ERNA Næstved kommunes intranet.

Inspiration til udformning af overgangsmaterialer findes som bilag til dette brobygningsmateriale og skabeloner, som kan tilrettes efter behov, findes på ERNA, Næstved kommunes intranet.

Overdragelse af information/udveksling af oplysninger

Som udgangspunkt kan alle fornødne pædagogiske oplysninger, udveksles mellem de forskellige dagtilbud, da det er indenfor samme forvaltningsområde.

I Næstved Kommune er der tradition for, at der altid søges indhentet skriftligt samtykke

fra forældrene til udveksling af materialer og oplysninger om barnet. Dette for at sikre, at forældrene er informeret om hvilke oplysninger, der bliver udvekslet. Til dette anvendes en samtykkeerklæring. Denne findes som bilag.

Klar til børnehave – en fælles forståelse

Det er de voksnes ansvar – i dagplejen, vuggestuen og i børnehaven, i fællesskab at skabe rammer, der sikrer, at overgangen fra dagpleje eller vuggestue kan foregå i en tryk atmosfære. De fleste børn ser først og fremmest overgangen til børnehave som en positiv udfordring.

Vi ønsker med dette materiale, at skabe en solid basis for et tæt samarbejde mellem dagpleje, vuggestue og børnehave om at

skabe sammenhæng mellem de pædagogiske miljøer.

Et grundigt kendskab til hinanden og gensidig forståelse kan sikre samarbejdet og dermed en god overgang. Derved sikrer man, at barnet bliver forberedt til livet i børnehave på en relevant måde.

Bilag

Arbejdsredskab:

1. *Generelle forventninger til barnet, som starter i børnehave, på baggrund af læreplanstemaerne*

Inspiration til brobygningsmaterialer:

2. "Her er jeg"
3. "Bogen om din børnehave"
4. "Her er vi"
5. *Samtykkeerklæring forældre, overlevering i overgangen mellem dagtilbud*